

”Hvad skal vi stille
op med de unge?”

Katolsk ungdomsarbejde
efter *Christus Vivit*

Academicum Catholicum

19. September 2020

"Hvad skal vi stille op med de unge?"

- Inden vi spørger om hvordan, må vi spørge hvorfor.
- Søgen efter nemme læsninger:
  - De unge vil ha' .....
  - *"Sjove oplevelser" ... "latin" ... "apologetik" ... "tilbedelse" ... "katekese" ... "bøger" ... "sociale medier" ... "rytmisk musik" etc. etc.*
  - Hvem taler vi om? Hvem har vi kontakt til og hvem ønsker vi at nå?
  - Der er ikke én løsning for ikke ét problem eller én slags ungdom. Der er ingen "10 trin til succesfuldt ungdomsarbejde"
- Grundspørgsmålet: Hvad skal forme vores ungdomsarbejde?
  - Ungdomskulturen? Kirkens lære? "Det som virker"? Vore ressourcer?
  - Hvilke teologisk funderede principper kan anvendes i den pastoral omsorg for, med og af de unge?

Kirkelighed og virkelighed: en transformation

- Choluteca Bridge

- Tidens tektoniske skift

Den katolske boble .....

- Ave Maria, Florida

- En katolsk boble kan ikke opfylde missionsbefalingen

Verden i forandring

- Tegn på de tektoniske skift
  - Globalisering
  - Digitalisering
  - Singularisering
  - De-institutionalisering
- Tre transformations niveauer
  - Makro niveau: sociale skift
  - Meso niveau: institutionelle skift
  - Mikro niveau: personlige skift

"De unge" ...?

"De unge" ... hvad, hvem, hvorfor, hvorfra .... ?

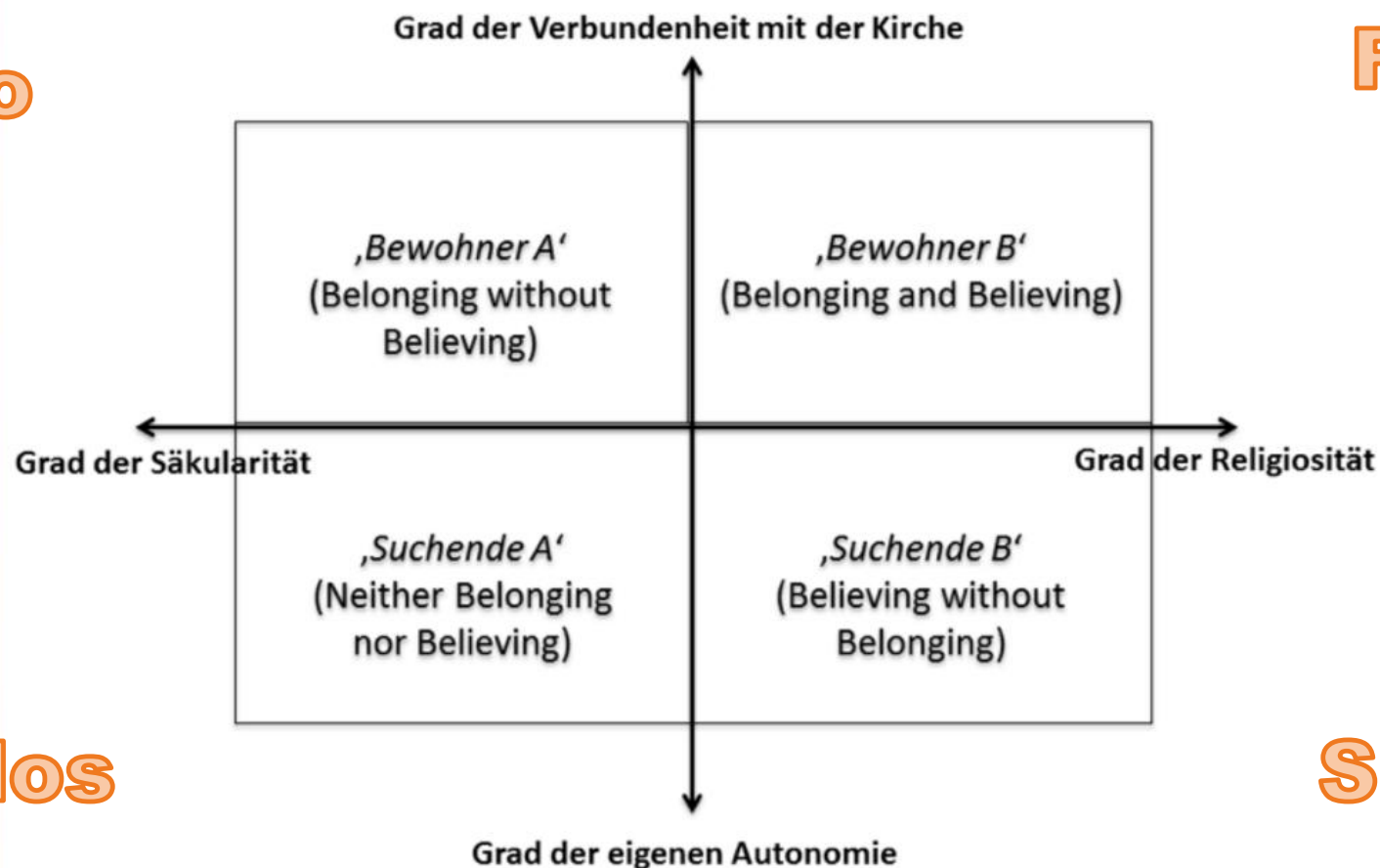
De unge og Kirken - Status?

.... det er kompliceret

Hvem er de unge i forhold til kirke og tro?

Legato

Fortissimo

Tranquillos

Spirituosos

En kort historik for katolsk ungdomsarbejde

- Ungdomspastoral i 20 årh.: "*Kom*"-kirken
- Religionspædagogikkens centrale rolle
- De kulturelle og samfundsmæssige skift i Europa
- Udfordringerne i det 21. årh.: "*Gå ud*"-kirken
  - Autenticitet ikke autoritet
  - Unge har stadig behov for navigations punkter
  - Stor forskel på unge: ungdommen består af konkrete levede liv
  - Vi tænker stadigvæk for stort
  - Intet *One-Size-Fits-All* ungdomsarbejde
- Øget fokus på de unge i Den katolske Kirke:
  - Ungdomsorganisationerne, JPPII, WYD etc.

Ungdomsteologi – hvad taler vi om?

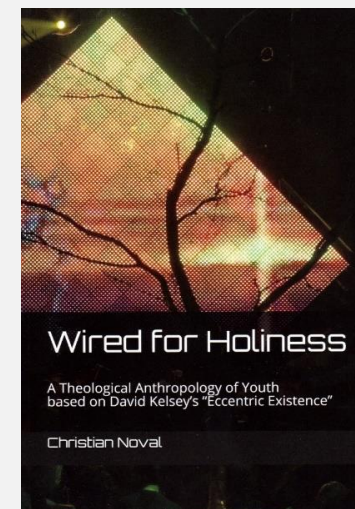
- Forskellige synsvinkler på ungdomsteologi
  - Unges teologi -> religions pædagogisk tilgang: sociologisk vinkel
  - Teologi med unge -> religions pædagogisk tilgang: ungdomsarbejde
  - Teologi for unge -> religions pædagogisk tilgang: katekese
  - Ungdommens teologi -> systematisk teologisk tilgang

→ Ungdommens teologiske antropologi

Unge og ungdommen teologisk set

- Bag ethvert kirkeligt ungdomsarbejde findes et ungdomssyn:
  - Hvad er et ungt menneske? Hvad er formålet med ungdommen?
- Socialvidenskabens vigtighed og begrænsning indenfor praktisk teologi
- Er ungdomssynet bag ungdomsarbejdets praksis teologisk funderet?
  - et teologisk beriget ungdomssyn
- **Ungdommens teologiske antropologi**
  - Udfordringer i klassisk teologisk antropologi
  - David H. Kelsey's teologiske antropologi
  - *Wired for Holiness* – afhandling Bonn, 2018

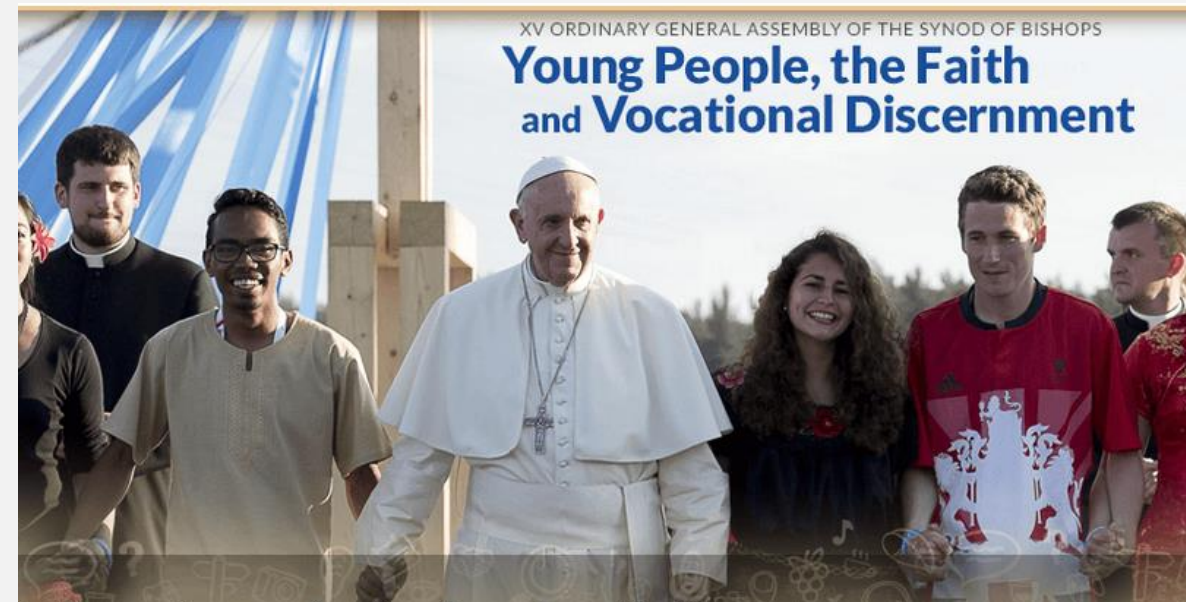
Ungdomsarbejdets teologiske grundlag

Fire **ikke-eksklusive principper** for et ungdomsarbejde formet efter et teologisk beriget ungdomssyn:

1. Ungdomsarbejdet skal grundlægges på ungdommens **unikke** natur udtrykt i den enkelte unge, fordi Gud allerede er tilstede
2. Ungdomsarbejdet skal grundlægges på **kærligheden som næste**, fordi den er baseret Guds måde at forholde sig til os på
3. Ungdomsarbejdet skal grundlægges på erkendelsen af vore **delte vilkår**
4. Ungdomsarbejdet skal **balancere** kærligheden til Gud og kærlighed som næsten (udtrykt f.eks. i balancen mellem liturgi og socialt engagement)

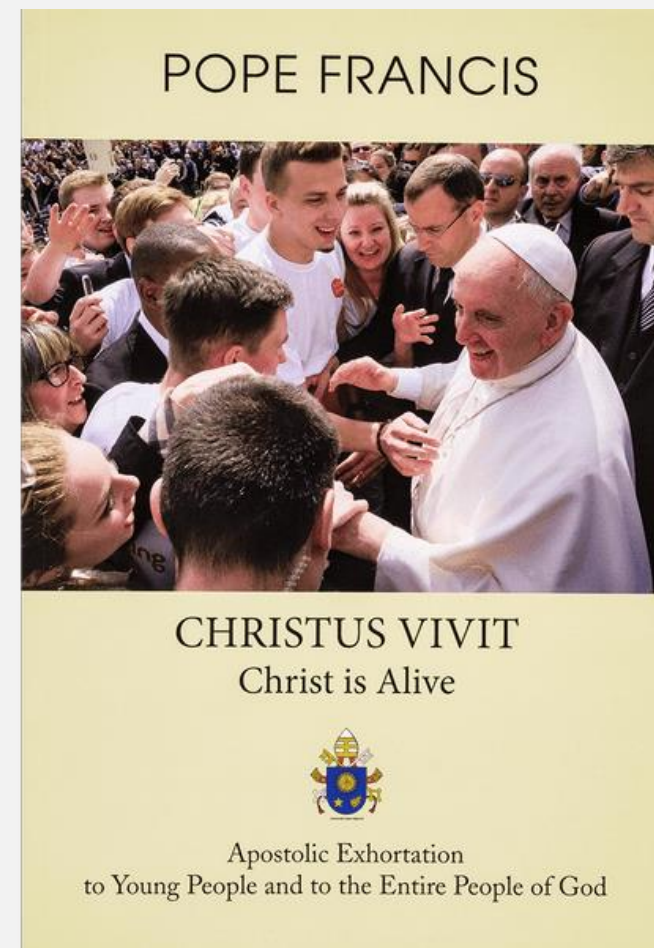
Bispesynoden "Unge, troen og at skelne kald"

- De unge selv som en integreret del af arbejdet
- To hovedpunkter:
  1. **At lytte**, er udgangspunktet for ungdomsarbejde
  2. **Synodalitet** som metoden:
    - Først og fremmest *at lytte*
    - Derefter *at reflektere* sammen
    - Først da, er det muligt *at vælge*

Post-synodale skrivelse: *Christus Vivit*

- Skrevet til de unge, men ikke kun dem
- Ungdomspastoral er *hele* Kirkens anliggende
- Unge er ikke Kirkens fremtid, men "Guds nu"!
  - Kirken er i sin natur evig ung
  - De unges opgave er at hjælpe Kirken med at leve denne natur, og minde Kirken om sin første kærlighed.

Christus Vivit (fortsat)

- Ungdomsarbejde er altid missionalt
- To former for ungdomsarbejde
  - Et "folkeligt" ungdomsarbejde:
    - Evangeliserende, outreach, unge til unge: For de som ikke tror endnu
  - Det organiserede ungdomsarbejde:
    - Støttende, skabe vækst, give plads og rum: For de som tror
- To redskaber:
  - Kerygmaet
  - Fællesskab og tjeneste

Udfordringer i lyset af *Christus Vivit*

- Klerikalisme
- Manglende evne/vilje til at lytte til og engagere sig med de unge
- Manglende uddannelse af såvel ungdomsledere som gejstlige i ungdomsarbejde

Øvrige indlæg

- Et par konkrete bud: indlæg fra de øvrige paneldeltagere
  - Christa Bonde, skoleleder Sankt Knud Lavard Skole
  - Maria Livbjerg, lærer Niels Steensens Gymnasium
  - Lea Noval, formand for DUK's hovedbestyrelse

Hvad stiller vi op med ~~de unge~~ missionsbefalingen?

Hvordan kan vi som Kirke skabe rum for troserfaringer i en transformeret verden?

- Ved at tænke økumenisk og mindre konfessionelt. Unge kan sagtens navigere i pluralitet. Boblen er ikke gangbar
- Ved at udvikle de nødvendige nye former for troserfaringer -> nye "resonans rum"
- Ved at huske, at mediet er budskabet: gentænke form og formidling
- Ved at gøre arbejdet socialt relevant både for den enkelte og for samfundet
- Ved at have mere mod til entreprenørskab: at turde lægge ud på dybet uden færdige svar og løsninger

Et par praktisk orienterede spørgsmål:

- Hvem er målgruppen for ungdomsarbejdet?
- I hvilke rum og mellemrum bevæger vi os?
- Hvilket "sprog" taler vi?
- Hvor er de åbne floder? Skal vi bygge broer? Hvor og hvilke?
- Hvilke resonans rum er der behov for og hvilke kan vi tilbyde?
- Hvordan vi medskabe socialt entreprenørskab?
- Hvornår var det sidst vi lyttede og hvor var det?